

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, О. Ворошилов, С. Горова, О. Пестрецова *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 73
(30 вересня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	8
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	19
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	22
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	27
ПОЛІТИКА	32
ЕКОНОМІКА.....	34

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент України В. Янукович узяв участь у роботі першого засідання III Міжнародного інвестиційного саміту Donbass Investment Destination «Державно-приватне партнерство у контексті нової економічної політики України»

У своєму вітальному слові глава держави наголосив, що сьогодні країні надзвичайно потрібні ефективні реформи. Адже вона 19 років залишалася не реформованою. Зокрема, розвиток інвестиційної складової національної економіки. «Україна за 19 років незалежності втомилася від нескінченної політичної боротьби», – підкреслив В. Янукович.

Президент висловив упевненість, що всі позитивні зрушення, що ми мали за роки існування Української держави, відбулися «не завдяки високій організації роботи влади і державного менеджменту, а скоріше всупереч» – завдяки ініціативам окремих трудових колективів і громадян.

«Сьогодні вперше за роки незалежності у нас в країні склалися стабільні умови», – наголосив глава держави, підкресливши, що йдеться, зокрема, про роботу Президента, уряду та парламентської коаліції як єдиного механізму.

На жаль, констатував В. Янукович, за довгий період нестабільності громадяни багато в чому втратили довіру до влади. «А без підтримки народу неможливо будувати сильну державу. Наше завдання на сьогодні – переконати український народ, світову спільноту, що Україна здатна будувати довгострокові плани і виконувати їх», – підкреслив глава держави, додавши, що йдеться, безумовно, і про наші зобов'язання перед міжнародними партнерами.

Президент також висловив упевненість, що для ефективної розбудови держави нам насамперед потрібно навести лад всередині неї, забезпечити політичну, економічну та соціальну стабільність. «Щоб ті кроки, які ми сьогодні робимо, будуючи нову економічну політику, завжди мали позитивне відображення на житті людей», – зазначив глава держави.

В. Янукович також сказав, що тільки за цих умов громадяни, безумовно, підтримуватимуть таку державну політику. Саме тому, зазначив Президент, він прийняв рішення взяти участь у сьогоднішньому засіданні міжнародного інвестиційного саміту. «Я хочу послухати ініціативи людей. Послухати, як ви думаєте об'єднувати зусилля бізнесу та влади, піднімати соціальну відповідальність перед суспільством. Я готовий бути учасником цього процесу разом з вами», – сказав глава держави, додавши, що йдеться про ті кроки, які влада має зробити назустріч бізнесу.

«У мене є всі повноваження сьогодні про це заявити, тому що у нас є єдиний носій цих повноважень – український народ. І я завжди захищатиму національні

інтереси України та українського народу. Сьогодні разом із вами мені хотілося б брати участь у цьому діалозі», – резюмував Президент України.

Після завершення засідання глава держави оглянув виставки “Енергоефективність” та перспективних інвестиційних проєктів, що представлені у рамках III Міжнародного інвестиційного саміту.

У своєму заключному слові на першому засіданні III Міжнародного інвестиційного саміту Donbass Investment Destination «Державно-приватне партнерство у контексті нової економічної політики України» В. Янукович висловив задоволення проведеним відкритим діалогом у рамках цього заходу. Глава держави упевнений, що цей діалог став корисним для обох сторін. «Роль у нас різна, а мета – одна», – зазначив В. Янукович.

Президент підкреслив, що на цій зустрічі було обговорено досить широкий спектр проблем такого партнерства, і, незважаючи на масштабність та складність існуючих завдань, вважає, що вони цілком здійсненні. Глава держави відзначив, що сьогодні є інтерес усіх зацікавлених сторін до розвитку продуктивного партнерства держави і бізнесу.

«На цьому етапі найбільше виграють країна і народ, а програють чиновники, тому що корупція зменшуватиметься», – упевнений В. Янукович.

Президент наголосив: механізм партнерства держави і бізнесу може стати дієвим інструментом для розвитку економіки України за умови злагодженої, дружньої роботи усіх гілок влади і приватного капіталу. За словами В. Януковича, державна політика сьогодні спрямована на забезпечення дотримання правил ведення бізнесу, створення умов для максимальної реалізації потенціалу національного капіталу.

«Ми розуміємо, що для бізнесу насамперед необхідна політична й економічна стабільність. Сьогодні я з упевненістю можу говорити про забезпечення в Україні цих умов», – заявив глава держави, зауваживши, що усі гілки влади чітко розуміють необхідність проведення узгодженої та дієвої політики держави у напрямку структурних глобальних змін в економіці країни.

На переконання Президента, політична стабільність сприяє нормалізації економічної ситуації в Україні. У цьому контексті глава держави звернув увагу, що з початку року ріст ВВП склав близько 5 %. У промисловості цей показник перевищує 11 %. Економічний ріст української економіки позитивно оцінений міжнародним співтовариством.

За словами В. Януковича, важливим стимулом економічного розвитку стало поновлення співпраці з Міжнародним валютним фондом. Україна вже отримала перший транш позики у розмірі майже 2 млрд дол. США.

Ще одним практичним кроком на шляху партнерства держави і бізнесу В. Янукович назвав прийнятий закон України, який визначив правову основу таких відносин. Через кілька днів він набирає чинності.

Президент України підкреслив: це тільки перші кроки на шляху формування надійних відносин із приватним капіталом. В. Янукович запевнив, що держава

продовжуватиме йти шляхом реформ, де значне місце відведено вдосконаленню законодавства для формування сприятливого підприємницького клімату.

За словами глави держави, сьогодні зусилля зосереджено на реформі регуляторної політики шляхом скорочення кількості дозволів, ліцензій, спрощення процедури входу в бізнес і виходу з нього, зменшення кількості контролюючих органів тощо. Президент нагадав, що вніс на розгляд парламенту як невідкладні проекти законів України, які визначають принципи здійснення ринкового нагляду і контролю продукції, а також передбачають скасування ліцензування понад 35 % видів господарської діяльності.

Найближчим часом, як зазначив глава держави, до парламенту будуть внесені законопроекти щодо скасування обов'язкової стандартизації і сертифікації, забезпечення безпеки продукції, встановлення адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері підприємництва, впорядкування адміністративних послуг. На черзі – впровадження для підприємців системи електронної реєстрації, подання звітності тощо.

«В Україні буде все менше місця для корупції. Ми докладатимемо для цього усіх зусиль», – підкреслив В. Янукович.

«Я впевнений, що наші дії знайдуть позитивний відгук бізнесу на поліпшення умов для підприємницької діяльності», – сказав Президент.

Глава держави також зауважив, що завершується процес підготовки проекту Податкового кодексу, яким передбачено істотне зниження податкового навантаження на бізнес. З 1 січня 2011 р. ставка податку на прибуток знижується до 19 % з наступним її зниженням до 16 % до 2016 р.

З прийняттям нового Податкового кодексу, запевнив В. Янукович, бізнесу будуть гарантовані стабільність і прогнозованість податкового законодавства. Президент очікує, що «2011 р. ми почнемо вже з оновленим податковим законодавством».

В. Янукович також зазначив, що величезна увага приділяється зараз боротьбі з корупцією. За його словами, уже прийнято Закон України про проведення державних закупівель, який ліквідує корупційні схеми у цій сфері.

Президент наголосив, що вважає себе зобов'язаним займатися питанням боротьби з корупцією. Саме тому він очолив Антикорупційний комітет. В. Янукович зазначив, що антикорупційне законодавство України буде приведено у відповідність з міжнародними стандартами.

Щодо закидів опонентів і того негативного впливу, який можуть мати на імідж та рейтинг Президента такі дії, В. Янукович сказав: «Кожен крок, усе, що б я не робив – я думаю насамперед про те, що потрібно для країни».

Глава держави зазначив, що розуміє необхідність прийняття значної кількості непопулярних кроків, позитивний ефект від яких буде скерований не на поточний момент, а на перспективу. «Ми не граємо на миттєвий ефект, ми не займаємося політичним популізмом», – наголосив Президент, підкресливши, що йдеться про нагальну потребу реформування в країні. За словами В. Януковича, найближчими

днями буде розглянуто і затверджено концепцію антикорупційного законодавства, а перші антикорупційні закони будуть внесені на розгляд парламенту вже у жовтні. Безумовно, зазначив Президент, у прийнятті цього законодавства буде певна етапність, але воно прийматиметься та імплементуватиметься в обов'язковому порядку.

У своєму виступі глава держави звернув увагу, що одним із напрямків економічних реформ визначено перехід до інноваційно-інвестиційної моделі розвитку. Для цього формуються пріоритети інноваційного розвитку, планується підтримка інноваційного підприємництва. «Україна має величезну інвестиційну ємність, і нам треба поглиблювати переробку наших ресурсів», – сказав Президент, додавши, що для цього необхідно залучати сучасні технології, а наша держава має «колосальний науково-технічний потенціал».

«Ми повинні працювати над тим, щоб підняти питання інноваційно-інвестиційного розвитку нашої держави, прагнути торгувати продукцією з високою доданою вартістю й залучати в Україну високі технології», – зазначив В. Янукович.

Важливим кроком на шляху реформ, за словами Президента, стало внесення урядом до парламенту законопроектів про впровадження системи підготовки і реалізації інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна», а також прийняття парламентом у першому читанні законопроектів про права концесіонерів і про індустріальні (промислові) парки.

Глава держави також зазначив, що уже створено єдиний центральний орган виконавчої влади з питань інвестицій. За словами В. Януковича, нині стоїть завдання з реалізації широкомасштабного проекту щодо трансформування державної власності з прийняттям Державної програми приватизації, а також розробки антирейдерського законодавства.

«Усі ці напрямки закріплено в Програмі економічних реформ на 2010–2014 рр. Вона підтримана суспільством при публічному обговоренні і уже реалізується Урядом», – сказав Президент.

В. Янукович також нагадав, що нещодавно підписав Указ про розробку великих національних проектів, які мають стратегічне значення для України і дозволять принципово змінити ситуацію в економіці держави. Передусім – це проекти у сфері енергетики, інфраструктури, покращення якості життя (освіта, екологія, доступне житло, якісне медичне обслуговування).

Президент упевнений, що реалізація цих проектів стане не тільки практичним результатом економічних реформ, а й головним майданчиком для впровадження механізму державно-приватного партнерства. На думку В. Януковича, саме ці проекти повинні започаткувати нові підходи у державному управлінні (проектний менеджмент), взаємодії з міжнародними організаціями, іноземними інвесторами, донорами, приватними партнерами.

«Безумовно, все це – непрості завдання. Та я впевнений, що спільними зусиллями держави і приватного капіталу вони будуть вирішені», – наголосив

**М. Азаров: Ми починаємо другий етап
наведення порядку в державі**

(з вступного слова Прем'єр-міністра України М. Азарова на засіданні Кабінету Міністрів України 29 вересня 2010 р.)

Шановні колеги!

Президент України провів засідання Комітету з питань реформ. Присвячено воно було дерегуляції різних сфер суспільного життя, економіки в першу чергу. На адресу багатьох міністерств і відомств, регіональних адміністрацій пролунала справедлива критика за повільне виконання рішень, які сам же уряд приймав. Робота із скасування зайвих, часто безглузких дозволів, погоджень, із суттєвого зменшення кількості нормативних актів, які сковують ділову ініціативу та підприємництво, здійснюється повільно.

Тому я категорично вимагаю: міністри, керівники відомств, місцевих адміністрацій повинні виконати всі плани дерегуляторної роботи. Протягом двох тижнів Секретаріат Кабінету Міністрів повинен доповісти мені про хід виконання завдань.

Також звучало критичне зауваження щодо створення різного роду підприємств при органах державної виконавчої влади. На них перекладено надання таких послуг, які насправді є функціями певних органів влади.

А ми ж з вами домовилися про ліквідацію таких підприємств. Тому також доручаю А. Толстоухову терміново організувати перевірку всіх міністерств, комітетів, відомств, регіональних адміністрацій, щоб об'єктивно встановити: де, що настворювали. У тижневий термін повний список таких підприємств з переліком платних послуг, які вони надають, має бути покладений на стіл Прем'єр-міністру.

Паралельно доручаю КРУ перевірити, як витрачаються кошти, зібрані з підприємців. Водночас Секретаріату Кабінету Міністрів доручаю підготувати проект постанови уряду про ліквідацію таких підприємств – з механізмом ліквідації і термінами.

Акцентую вашу увагу на важливості і принциповості цього завдання. Ми починаємо другий етап наведення порядку в державі, який полягає в оцінці зробленого, в контролі виконання завдань, коригуванні того, що зроблено неправильно. Ми розвернули країну до творчої роботи. Ми зрушили з місця зупинений маховик економіки. І тому уряд нікому не дозволить гальмувати і викривлювати новий курс.

Шановні члени уряду! Після руїн, полишених недолугим державним управлінням в минулих роках, було багато скепсису: а чи можливо взагалі

достатньо швидко змінити ситуацію, відновити масштабні проекти в нашій економіці?

Ми довели, що можна. Наведу лише кілька прикладів. Було відкрито залізничний рух Дарницьким мостовим переходом. Це вперше за понад 30 років (з часів будівництва Південного мосту) в Україні здійснюється проект такого серйозного масштабу. І вперше з 1949 р. старий залізничний міст, визнаний аварійним, буде поставлено на реконструкцію. Покращення залізничного сполучення, а невдовзі і автомобільного, буде величезним.

Взагалі, це перший колосальний транспортний прорив в Україні. Я вже висловлював подяку залізничникам, будівельникам, новим керівникам міської влади, які оперативно вирішили роками «підважені» проблеми. Водночас підкреслюю, що досягнутий рівень злагодженості і оперативності зобов'язує будівельників не знижувати темпи робіт і, безумовно, здати цей знаковий об'єкт у визначений термін. Нагадую, що це будівництво тримаю на особистому контролі.

Значні стратегічні проекти реалізуються у сфері енергетики. Так, завершено передпроектний етап будівництва високовольтної лінії електропередач 750 кіловольт від Рівненської АЕС до підстанції «Київська» із заходами на Хмельницьку АЕС і Чорнобильську АЕС, які фінансуються за участі ЄБРР. Загальна довжина ЛЕП 500 км. Жодного подібного проекту за часи незалежності ми ще не здійснювали. Фахівці Мінпаливенерго, «Укренерго» виконали величезний обсяг підготовчих робіт і тепер можна ставати, власне, до будівництва. Ця лінія електропередачі дозволить подати в енергосистему від нового блоку Рівненської АЕС додатково 1000 МВт. І завдяки цьому, наприклад, Київ, який вичерпав резерви потужності, тепер впевнено може закладати до генерального плану розвитку столиці і столичного регіону сміливі рішення. Масштабні проекти розвитку будуть гарантовано забезпечені електроенергією. Також суттєво підвищиться надійність, стабільність роботи всієї енергосистеми України.

Проте всі ми усвідомили, що мало генерувати достатню кількість електроенергії. Її треба ощадливо, максимально ефективно використовувати. Проблемна зона у сфері енергозбереження добре відома – це наше житлово-комунальне господарство. В окремих випадках втрати енергоресурсів доходять до 50 %. А за ці втрати, між іншим, наші люди сплячують зі своїх кишень. Тому інноваційні рішення в енергозбереженні, в першу чергу, в житлово-комунальному господарстві, для нас – пріоритет. І такі рішення є.

Так, на розгляді в уряді є пропозиція здійснити в Україні масштабний інвестиційний проект підвищення енергетичної ефективності і запровадити «енергетичну соціальну корзину». Це передбачає зменшення оплати енергії для тих, хто використовує науково обґрунтовані нормативні обсяги, і підвищення оплати за понаднормове використання енергії. До речі, така система вже є нормою для наших сусідів, Польщі, Білорусі.

Доручаю Мінпаливенерго, Мінжитлокомунгоспу, Мінпраці вивчити цей інвестиційний проект. Будемо виходити з очевидної реальності, що енергоресурси

дешевшати вже ніколи не будуть. Отже, Україна має бути готова до такого розвитку подій. Наша відповідальність в тому, щоб не тільки захистити вразливі верстви населення субсидіями, а і всім громадянам дати інструмент для енергозбереження в своїх домівках.

Взагалі питання ефективності, вкрай ощадливого і справедливого, в інтересах суспільства, використання ресурсів має бути в центрі уваги у всіх галузях.

Так, треба переламати ситуацію у будівництві. Будівельні організації завищують собівартість робіт і таким чином обмежують попит. Спад попиту не дає ресурсів для продовження будівництва. Створюється замкнене коло.

Тому я доручаю міністру будівництва Яцубі, Держкомзему, регіональним адміністраціям під загальним керівництвом віце-прем'єр-міністра В. М. Тихонова безкомпромісно розібратися з ціноутворенням в будівництві, з вартістю землі та перепонами щодо землевідведення під будівництво. Не вирішимо цих питань – не зрушимо будівельний комплекс, який зазнав найтяжчих втрат. До 60 % обсягу втрачено за минулі 2 роки! Відновлення докризових темпів будівництва – це національний проект на найближчі 5 років, і закладається він сьогодні.

Друга сфера особливої уваги уряду – агропромисловий комплекс. Віце-прем'єр-міністрам Слауті, Тігіпку, міністру аграрної політики доручено створити комплексну програму продовольчого самозабезпечення України і прискореного розвитку АПК, яка передбачатиме і стабілізацію цін, і продовольчу безпеку, і створення ринкової інфраструктури (овочесховищ, холодильників, оптових ринків) і відновлення крупнотоварного тваринництва.

Ці дві галузі: будівництво і агропром, за нашим задумом, будуть з 2011 р. локомотивами економічного зростання, оскільки вони орієнтовані на внутрішній ринок і невразливі для зовнішньої кон'юнктури (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 29.09).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Перспективы конституционной реформы в Украине в оценках политиков и экспертов

Конституционный Суд Украины завершает начатое 23 сентября в форме устного слушания рассмотрение дела по конституционному представлению 252 народных депутатов на предмет соответствия Конституции закона № 2222-IV от 8 декабря 2004 г. «О внесении изменений в Конституцию Украины».

По мнению авторов представления, основанием для признания неконституционным закона № 2222 в целом является нарушение установленной Конституцией Украины процедуры его рассмотрения и принятия, поскольку соответствующий проект закона «О внесении изменений в Конституцию Украины» с определенными поправками был рассмотрен и принят Верховной Радой Украины как закон № 2222 без обязательного в таком случае вывода Конституционного Суда о соответствии законопроекта о внесении изменений в Конституцию требованиям ст. 157 и 158 Конституции (ст. 159 Основного Закона).

Следует отметить, что тема конституционной реформы вновь стала одной из основных в украинском политикуме после того, как, выступая на Майдане в Киеве по случаю Дня независимости, В. Янукович заявил о необходимости совершенствования Основного закона страны. В частности, Президент Украины намерен выстроить стройную политическую систему – «сильный Президент плюс компетентный парламент». По его мнению, «эта политическая система должна заработать как можно быстрее, а для этого нам всем вместе нужно основательно совершенствовать Конституцию».

Несколько ранее, 13 июля, в КС поступило упомянутое выше конституционное представление от 252 народных депутатов относительно конституционности закона о внесении изменений в Конституцию от 8 декабря 2004 года № 2222-IV. В Партии регионов аргументировали решение обратиться в суд желанием проверить, все ли в порядке с действующей редакцией Конституции Украины. В свою очередь лидер КПУ П. Симоненко заявил, что коммунисты подписались под представлением в КСУ не для того, чтобы отменить политреформу, а для того, чтобы продолжить ее.

В то же время 2 сентября министр юстиции Украины А. Лавринович заявил, что Министерство юстиции направило в КС свое заключение о наличии оснований для отмены изменений, внесенных в Конституцию в 2004 г. «Мы получили запрос от КС, и я поставил свою подпись под точкой зрения, которая касается возможности принятия решения о неконституционности закона, которым вносились изменения в Конституции», – сказал А. Лавринович. Впрочем, в Администрации Президента говорят, что не будут торопиться с конституционными изменениями. Планируется, что их будет разрабатывать Конституционный совет с участием общественности.

В то же время наиболее оптимальным путем осуществления конституционных изменений в Украине глава Администрации Президента Украины С. Левочкин видит внесение нового проекта Конституции Украины. Другим путем, по его словам, является разработка отдельных законов, которыми можно внести изменения в Конституцию, и проекты таких законов, напомнил он, также в последние годы появлялись. Наконец, еще одним путем изменения Конституции может стать возвращение к Конституции 1996 г., если Конституционный Суд вынесет соответствующий негативный вердикт относительно процедуры принятия изменений в Конституцию 2004 г.

В целом же С. Левочкин прогнозирует, что Президент В. Янукович внесет новый проект Основного закона страны. Отталкиваясь, в частности, от уже упомянутого проекта кандидата в Президенты В. Януковича, он, очевидно, будет предлагать базовый вариант, сказал С. Левочкин, но, «как настоящий лидер, будет слушать другие мнения».

«Очевидно, – просуммировал глава АП, – надо создавать Конституционный совет или ассамблею, привлекать лучших специалистов по конституционному праву, совершенствовать закон, выносить его на обсуждение, достигать консенсуса, и искать механизмы имплементации».

Представители оппозиции в свою очередь считают, что отмена изменений в Конституцию 2004 г., расширяющая полномочия Президента, приведет к возрождению авторитаризма. О чем, кроме прочего, свидетельствует и ситуация, сложившаяся вокруг Конституционного Суда Украины.

В частности, как заявил член фракции «БЮТ – Батьківщина» С. Власенко, сентябрьская синхронная отставка судей Конституционного Суда Украины И. Домбровского, Я. Мачужак и А. Дидковского, а также предшествовавшая ей отставка судьи КС В. Джуня связана с попыткой избрать в состав КСУ людей, на 100 % лояльных к действующей власти, с целью отмены конституционной реформы 2004 г. Народный депутат убежден, что отставку судей Конституционного Суда можно увязать с представлением 252 народных депутатов относительно неконституционности изменений в Конституцию 2004 г., которое находится на рассмотрении в КСУ. «В нормальном демократическом цивилизованном обществе заявление об отставке даже одного судьи Конституционного Суда является серьезным поводом для обсуждения в обществе, а у нас уходят четверо судей – и все делают вид, что ничего не произошло», – подчеркнул он. По словам депутата, других более понятных причин для отставки этих судей он не видит.

Со своей стороны, вице-спикер Верховной Рады Н. Томенко заявляет, что Конституционный Суд Украины уже в ближайшее время отменит конституционную реформу. «Сегодня абсолютно очевидно решение Конституционного Суда, после того как последние члены Конституционного Суда, выражавшие сомнение в целесообразности отмены политической реформы, ушли из помещения КС. Ни у кого нет сомнения, что будет принято решение, согласно которому изменения в Конституцию 8 декабря 2004 г. будут признаны такими, которые приняты с нарушением», – сказал Н. Томенко.

Вместе с тем, как заявил спикер Верховной Рады Украины В. Литвин, ситуация в Конституционном Суде Украины не связана с отменой конституционной реформы, а также с зачисткой суда. Он считает, что «эта проблема имеет давние “корешки”. Некоторые судьи КСУ поставили перед собой цель получить выходное пособие. А суммы это огромные. Примерно с шестью нулями за отставку с должностей судей, которые они занимали раньше ... Поэтому говорить о зачистке на сегодня нет абсолютно никаких оснований».

Председатель Верховной Рады Украины считает, что к внесению изменений в Конституцию необходимо подходить очень взвешенно, каким бы не было решение Конституционного Суда по политической реформе 2004 г. «Независимо от решения Конституционного Суда, нам нужно спокойно, взвешенно и, исходя из интересов Украины и народа, обсудить эту проблему», – сказал он. По словам спикера, это должны делать эксперты и научные работники, поэтому он выступает за создание соответствующей рабочей группы.

По словам вице-спикера ВР Н. Томенко, существует несколько вариантов, каким образом будет проходить легитимизация соответствующего решения Конституционного Суда. Первый – «революционный путь» – печать в средствах массовой информации решения Конституционного Суда и возвращения Украины к Конституции 1996 г. «Но версия революционная, по моему мнению, маловероятна, поскольку мир будет в шоке, поскольку мы признаем, что шесть лет мы жили не по закону», – сказал он.

Более реалистичным сценарием, по мнению Н. Томенко, будет принятие изменений в Конституцию путем голосования в Верховной Раде. Политик прогнозирует, что в парламенте будет создана временная конституционная комиссия, которая начнет работать над законопроектом, который будет отвечать решению КС, и таким образом на протяжении двух сессий будут внесены изменения в Основной закон.

Третьим вариантом является идея проведения конституционного референдума для легитимизации и демократизации решения Конституционного Суда и решения парламента.

В свою очередь лидер политической партии «Фронт Змін» А. Яценюк выступает категорически против того, чтобы изменения в Конституцию вносил парламент 300 голосами народных депутатов. «Любые изменения в Конституцию, по моему убеждению, должны пройти всеукраинский референдум, первое голосование в парламенте, второе голосование в парламенте и только потом – подпись Президента Украины», – заявил политик.

А. Яценюк отметил, что сегодня в Украине без каких-либо изменений в Конституцию фактически установлена президентская модель правления: «Президенты 2009 и 2010 гг. действуют по одной Конституции. Однако полномочия и влияние на страну кардинально разные. Конституция та же, только предыдущий Президент был президентом в парламентско-президентской республике, а Президент сегодняшний – это уже Президент классической президентской республики. И без изменений в Конституцию».

Он отметил, что изменения в Конституцию нужны В. Януковичу, чтобы расставить все точки над «і» в коалиции. В то же время А. Яценюк признает, что Конституция Украины нуждается в изменениях. Однако, по его убеждению, Основной закон не должен переписываться в зависимости от того, кто пришел к власти.

Комментируя возможность отмены политической реформы 2004 г. и внесения

изменений в Конституцию, лидер «Единого центра» В. Балоба заявил, что Основной закон требует усовершенствования во всех разделах. Однако любые изменения следует проводить не спеша, как это предлагают некоторые представители коалиции, а с неуклонным соблюдением действующих конституционных и законодательных процедур. «Не приемлю идею, которую сейчас протягивает парламентское большинство, о скорейшем голосовании за изменение действующей Конституции. Любые поправки должны пройти через широкое всенародное обсуждение. В Верховную Раду на утверждение нужно вносить только те конституционные новации, которые одобряют украинские граждане на открытом референдуме», – сказал В. Балоба.

Народный депутат Украины от «Нашей Украины» Ю. Ключковский высказал мнение, что если политическая реформа 2004 г. будет упразднена, то выборы в Верховную Раду Украины должны быть проведены весной следующего года. Он отметил, что в случае возобновления действия Конституции 1996 г. срок полномочий парламента сократится до четырех лет, и очередные выборы должны будут пройти в последнее воскресенье марта 2011 г. «Возможно, это тоже один из ходов, который нужен нынешней власти. Может, они хотят очередных выборов, чтобы тотально захватить власть в государстве без всяческих союзников», – отметил Ю. Ключковский. Также, по его словам, может встать вопрос легитимности пребывания в должности действующего Президента, который избирался с меньшими полномочиями.

В то же время депутат заметил, что в случае отмены изменений к Конституции 2004 г. возникнет очень много вопросов. Ю. Ключковский, например, не понимает, что будут делать со всем тем, что происходило в последние годы. «Если эта Конституция не была действующей с самого начала, а только так можно толковать неконституционность ее принятия, тогда какие должны быть юридические последствия?» – спросил народный депутат.

Член фракции Партии регионов С. Головатый в свою очередь считает, что в случае отмены конституционной реформы, политические силы должны будут искать компромисс во избежание юридического коллапса.

«Если Конституционный Суд Украины признает изменения к Конституции 2004 г. неконституционными, то нормы действующей Конституции не утратят действие», – сказал он. По словам С. Головатого, Верховная Рада, «избранная всенародно, сохранит свои полномочия на определенные ей пять лет, но следующий парламент украинцы избрать не смогут». По его мнению, после завершения конституционного срока полномочий парламента и Президента нельзя будет провести выборы, поскольку для этого необходимо будет внести изменения в Конституцию, а это некому будет делать.

С. Головатый считает, что выход из этого «юридического коллапса» – в поиске широкого политического компромисса между всеми политическими силами для построения конструктивного конституционного процесса. «Нужно, в конце концов, поставить точку в этом антиконституционном хаосе или фарсе,

который был начат в декабре 2004 г., нужно идти на конституционный, легитимный процесс внесения изменений в Конституцию на основе широкого общественного или политического компромисса, который должен быть достигнут между Президентом и парламентскими фракциями в этом парламенте», – отметил он. При этом С. Головатый подчеркнул, что «это нужно сделать до конца полномочий действующей Верховной Рады».

В то же время он выразил сомнения, что оппозиция согласится на компромисс ради избежания конституционного вакуума в 2012 г.

Со своей стороны депутат Верховной Рады, член фракции Блока В. Литвина О. Зарубинский считает, что конституционную реформу-2004 отменить невозможно. «Я думаю, что отменить политреформу просто невозможно. Потому что политреформа состоялась, так как был изменен механизм формирования власти. Если политреформа состоялась, то ее результатом стала новая редакция Конституции – сегодняшняя Конституция. Таким образом, отменить политреформу – значит отменить Конституцию. Отменить Конституцию невозможно», – отметил О. Зарубинский.

Депутат считает, что до вынесения Конституционным Судом решения по делу о конституционной реформе юристы и эксперты должны обсудить, каким образом парламент сможет имплементировать это решение в Основной закон для того, чтобы оно не нарушало установленную процедуру изменения Конституции.

Что же касается мнений экспертов, то, например, руководитель политических программ Украинского независимого центра политических исследований С. Конончук считает, что вокруг конституционной реформы в украинском парламенте будут разногласия не только между коалицией и оппозицией, но и в середине правящей коалиции. «Здесь будет большая игра вокруг Конституции, её изменение требует двух сессий, как известно, и поэтому Президент и коалиция будут заботиться, чтобы как можно скорее внести предложения по новой Конституции или её новой редакции», – сказала С. Конончук.

Вместе с тем многие украинские аналитики полагают, что Президенту вполне достаточно полномочий для эффективного управления страной.

Так, директор Киевского центра политических исследований и конфликтологии М. Погребинский утверждает, что в рамках нынешнего Основного закона Президенту Украины вполне достаточно власти и для реализации полномочий, и для проведения необходимых реформ. «Сегодня у нас Президент не слабее, чем российский, из-за того, что Партия регионов контролирует парламент и правительство. Так, например, он имеет все возможности сменить Премьера – ему просто нужна процедура. Если бы не было в 2004 г. политреформы, то он мог бы сделать это своим указом. А сегодня ему нужно проводить это решение через парламент, – пояснил политолог. – В парламентско-президентской республике власти у него достаточно, во всяком случае, чтобы влиять на принятие стратегических решений. Сегодня у нас существует для этого соответствующий институт – Совет национальной

безопасности и обороны Украины (СНБУ), где председательствует Президент, он же полностью его и контролирует. Этот орган в соответствии с законом имеет право контролировать исполнительную власть по широкому кругу вопросов, так или иначе относящихся к теме безопасности».

М. Погребинский также считает, что в отмене поправок-2004 нет необходимости. Иск в КС направила, по его словам, «группа людей, желающих продемонстрировать Президенту сверхлояльность» и получить дивиденды. Политолог уверен: «Отмена политреформы – это конец Президенту, тогда точно он не будет избран Президентом на второй срок. Но это надо понимать». По его мнению, намерения, высказанные Президентом, – не что иное, как планы по внесению в Конституцию ряда необходимых уточнений.

В свою очередь директор Института глобальных стратегий В. Карасев высказал мнение, что в Украине возможно повторение сценария России по получению полноты власти Партией регионов. По словам эксперта, Президент В. Янукович уже сделал базу для проведения конституционной реформы, и теперь нужно только дать команду, чтобы она была проведена. «Это приведет к получению Президентом всей полноты власти, а парламент при этом станет просто ширмой, и проект проведения местных выборов является проектом формирования доминантной монополярной партии власти», – отметил он. «Успешное проведение такого сценария приведет к повторению сценария России с приходом к власти партии “Единая Россия”. Такие сценарии уже существуют, и вопрос только в том, как они будут воплощены в жизнь», – добавил политолог.

Также В. Карасев подчеркнул, что отмена политреформы-2004 представляет как персональные, так и политические риски для В. Януковича. «Отмена политреформы коммунистам невыгодна, пророссийским силам – невыгодна, потому что авторитаризм В. Януковича вдруг может стать авторитаризмом по Лукашенко? Мы же не знаем, куда он пойдет дальше... В. Янукович рискует оказаться в изоляции», – считает эксперт.

Большинство обозревателей СМИ сходятся во мнении, что отменой политической реформы 2004 г. завершится полный и окончательный демонтаж «оранжевой» системы власти.

В частности, обозреватель «Версий» напоминает, что Конституционный Суд до конца сентября должен принять решение по представлению 252 депутатов, входящих в коалицию, «и сегодня мало кто сомневается в том, что КС свою миссию выполнит». Прогнозируется, что «конституционные судьи, безусловно, втянут в процесс Верховную Раду. Не зря же Председатель ВР В. Литвин и Президент В. Янукович практически в один голос заговорили о необходимости формирования Конституционной комиссии. Это действительно единственно возможный механизм для балансировки интересов в ходе смены формы правления в Украине».

Издание отмечает, что вырисовывается сценарий «буферной зоны»: «После вердикта Конституционного Суда, обреченного на принятие решения, начнутся

торги. Необходимо еще раз подчеркнуть: решение о переходе к президентской форме правления уже принято. ...Консенсус, худо-бедно, но нарисовался. Олигархи согласились. Осталось лишь более или менее корректно легализовать все это в парламенте. Европа не будет возражать».

Подчеркивается также, что простые люди от отмены политреформы не пострадают: «Это исключительно элитные разборки. Пострадает лишь часть парламентской тусовки. Рада будет устранена от формирования правительства, и удельный вес лидеров фракций снизится. Возможно, отпадет необходимость и в существовании формализованной коалиции».

В свою очередь интернет-издание «Vlasti.NET» обращает внимание на то, что В. Янукович не обещал, что не станет переписывать Конституцию, «более того – многократно высказывался за ее оптимизацию. У него для этого есть основания – пятилетняя вакханалия с участием политических оппонентов Партии регионов, оказавшихся неспособными разделить властные полномочия». Впрочем, считает обозреватель издания, «под определение “оптимизация” можно загнать все, что угодно – от окончательного расплытия президентских полномочий до перехода от унитарного к федеративному государственному устройству».

Обращается внимание и на то, что «в президентской команде всерьез рассматривают необходимость усиления полномочий главы государства, не учитывая того факта, что попытка переписать Конституцию в украинских реалиях становится катализатором масштабного политического кризиса. Формирование конституционного большинства, от которого отрекаться “регионалы”, остается кропотливым процессом. Его воплощению в жизнь будут сопротивляться по мере сил и возможностей спикер В. Литвин, представители оппозиции, формально лояльные Президенту олигархи, которым не нравится зависеть от воли одного человека».

Также прогнозируется, что, если команде В. Януковича удастся переписать Конституцию в контексте усиления президентских полномочий, Украину ожидает быстрое и однозначное вхождение в сферу интересов России и потеря европейского вектора внешней политики.

Также сейчас активно дискутируется вопрос о том, означает ли отмена политреформы-2004 возвращение к Конституции Украины образца 1996 г.

Так, Председатель Верховной Рады В. Литвин считает, что сегодня нет оснований говорить о возвращении к Конституции, принятой в 1996 г. «Конституционный Суд примет то решение, которое сочтет необходимым, но вместе с тем его надлежит имплементировать парламенту. А говорить, что после решения Конституционного Суда мы автоматически получим Конституцию образца 1996 г., – просто абсурд», – отметил он.

В. Литвин пояснил, что «нет закона конституционного измерения, а есть Конституция – целостный документ с изменениями и дополнениями, внесенными Верховной Радой 8 декабря 2004 г.». «В случае принятия решения Конституционного суда, которым он обратит внимание парламента на то, что тот

нарушил процедуру, которая содержится в конституционных предписаниях, и обяжет исправить ситуацию, Верховная Рада обязана это сделать. Конечно, с безусловным соблюдением раздела 13 Конституции, который регламентирует порядок внесения в нее изменений», – сказал он.

Председатель ВР также подчеркнул, что не является сторонником того, чтобы «рассматривать Конституцию исключительно под углом зрения внесения изменений в разделы, которые касаются властных полномочий». По мнению спикера, нуждаются в уточнениях нормы Конституции относительно организации власти на местах в части передачи полномочий и ответственности на местный уровень.

Со своей стороны директор Института Горшенина В. Фесенко высказал мнение, что в Администрации Президента Украины понимают невозможность возвращения к Конституции 1996 г., потому и говорят о необходимости внесения изменений в Основной закон. По его мнению, то что Президент начал говорить о необходимости создания в парламенте конституционного большинства, свидетельствует, что и он, и его Администрация понимают невозможность возвращения к Конституции 1996 г. «Иначе они бы такой сценарий не запускали. Это свидетельствует о том, что они хотят хотя бы формально сохранить политическое лицо, сделать решение более-менее легитимным», – сказал В. Фесенко.

Народный депутат от БЮТ С. Власенко также выразил мнение, что нельзя возобновить действие Конституции 1996 г., а можно лишь внести изменения в действующую Конституцию. «Все. Других возможностей нет», – сказал он.

По словам эксперта Центра политического консалтинга Ю. Якименко, поскольку даже в случае принятия Конституционным Судом соответствующего решения об отмене политреформы, возвращения к редакции Конституции 1996 г. не будет, следовательно, нет никаких оснований для продления срока полномочий парламента. «Скорее наоборот, в этом случае может появиться проблема проведения внеочередных парламентских выборов. В то же время современная коалиция, которая сформировалась в парламенте, удовлетворяет власть, потому политических интересов, которые были бы направлены на внеочередные выборы у нее также особо нет», – рассказал эксперт.

В свою очередь политолог А. Гарань отметил, что у народных депутатов сработает инстинкт самосохранения, и они не поддержат предложенную властью реформу. «Потому что Янукович с полномочиями Кучмы или Медведева-Путина будет угрозой не только для демократии, но и для бизнеса», – сказал А. Гарань.

Кроме того, он назвал подобные планы Конституционного Суда попыткой очередной узурпации власти, которая началась еще с решения суда относительно индивидуального членства в парламентском большинстве. «Власть сама себя загоняет в тупик, и не оставляет пространства для своего маневра», – сказал он. Политолог убежден, что такое решение не получит морально-политической легитимности в обществе и существенно ухудшит имидж власти.

Вместе с тем, как заметил юрист В. Мусияка, решение об отмене закона № 2222 можно было принимать лишь до 1 января 2006 г., пока закон не исчерпал себя, а его нормы не стали телом Конституции, о чем свидетельствует соответствующее решение КС от 5 февраля 2008 г. «Конституционный Суд не имеет права возвращаться и пересматривать свою позицию. Нет закона 2222. Это фантом», – сказал В. Мусияка.

По его мнению, нужно создавать специальный орган, который займется тем, чтобы закончить конституционную реформу, передать готовый проект в парламент и выведет вопрос изменений в Конституцию на референдум. «Если бы Президент заявил вот эту идею и начал этот процесс, ...то это можно было бы приветствовать», – подчеркнул В. Мусияка. По его словам, не нормально, что ни одного Президента Украины не устраивает Конституция, гарантом которой и является глава государства. «Но я думаю, что это не устраивает не Президента, а тех людей, которые за ним стоят», – резюмировал он.

Политолог В. Небоженко в свою очередь отметил важную особенность складывающейся ситуации: «Даже если В. Януковичу удастся добиться своего – провести досрочные выборы и утвердить политреформу, в Украине, к сожалению, не будет создана новая, четкая и прозрачная модель управления. От хаоса парламентско-президентских войн мы избавимся. Но в итоге получим новый институт “вице-президентства”, при котором возродится фаворитство, зоны влияния и т.п. Только центр принятия решений будет перенесен в Администрацию Президента, как при Кучме».

В то же время нардеп-«бютовец» С. Мищенко, оценивая шансы Партии регионов изменить Конституцию, отмечает, что «коммунисты и В. Литвин не самоубийцы, чтобы рубить сук, на котором сами сидят. Потому что после этих изменений к Конституции ни коммунистов, ни Блока Литвина не будет. А должность спикера станет просто нулем без палочки. Поэтому им необходимо набрать 300 «тушек», а это просто нереально», – считает С. Мищенко. «Другим способом изменить Конституцию невозможно, даже если Конституционный Суд что-то там признает, изменения необходимо принимать в сессионном зале. Изменения к Основному закону возможны и через референдум, но в таком случае все равно необходимо изменять Конституцию. Невозможно полностью изменить закон о референдуме, не внося изменений к Конституции, – отметил политик. – Поэтому этот закон о референдуме и завис – под него нет голосов. Если бы они были, то он бы сейчас стоял в повестке дня уже во втором чтении».

Следует отметить, что в Европе высказывают обеспокоенность ситуацией в Украине. В частности, Мониторинговый комитет Парламентской ассамблеи Совета Европы приветствует «политическую волю к амбициозным реформам в Украине». Одновременно отмечается необходимость для украинских властей соблюдать основные демократические принципы и не реализовывать ширококомасштабные преобразования второпях. В ПАСЕ отмечают, что для того чтобы реформы были успешными, правительство и оппозиция должны прежде

совместно ввести конституционные изменения.

Выразила обеспокоенность намерением представителей правящей коалиции отменить политреформу и Европейская народная партия. ЕНП, в частности, призвала украинские власти к тому, чтобы изменения в Конституцию вносились в соответствии с установленными процедурами и с учетом мнения международных организаций, в частности, Венецианской комиссии.

В этой связи первый заместитель главы Администрации Президента, представитель Президента в Конституционном Суде Е. Лукаш напомнила, что «именно Европа приложила руку к сокрушительной критике этой конституционной реформы, именно о таком варианте предупреждала нас Парламентская ассамблея Совета Европы еще в 2005 г.», а также о том, что европейские эксперты уже тогда недвусмысленно предупреждали нас об очевидных нарушениях в ходе принятия изменений в Конституцию-2004 и о последствиях таких нарушений: возможность отмены закона № 2222 судом.

Более того, отметила Е. Лукаш, Европейская комиссия «За демократию через право» (Венецианская комиссия) обнародовала заключение от 13 июня 2005 г., в котором говорится, в частности, что «закон о внесении изменений был принят поспешно, с целью разрешения острого политического кризиса». Комиссия пришла к выводу: «В целом конституционные изменения в принятой редакции не полностью позволяют достичь цели конституционной реформы – установления сбалансированной и функциональной системы правления».

В целом же, как и прогнозировалось, намерение «регионалов» внести изменения в Основной закон воспринимается в Украине неоднозначно. Обозреватели СМИ отмечают, что отношение к данной попытке у отечественных политиков зависит от того, с какой стороны «баррикад» они находятся – однозначное «за», если у власти, и категоричное «против», если в оппозиции. Как ранее, против подобных действий возражали оппозиционные «регионалы», так сейчас резко против отмены политреформы выступают оппозиционные «тимошенковцы».

В то же время многие эксперты предупреждают, что в украинских условиях расширение властных возможностей главы государства, за что ныне ратуют «регионалы», – это не только усиление вертикали власти, это еще и риск фаворитизма и постоянных интриг окружения, что может иметь негативные последствия для осуществления таких необходимых государству реформ.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор.

Соціологи про місцеві вибори

«Місцеві вибори – 2010: очікування та перестороги громадян» – даній темі було присвячено опитування, проведене Соціологічною групою «Рейтинг» з 9 по 16 вересня, і презентоване на прес-конференції в інформаційному агентстві Інтерфакс.

За результатами дослідження, 42 % опитаних українців однозначно мають намір взяти участь у місцевих виборах 31 жовтня 2010 р. Ще 36 % скоріше мають намір взяти участь у виборах, ніж не мають. 7 % опитаних скоріше не мають наміру взяти участь у голосуванні і 9 % – точно не збираються цього робити. Ще 6 % не визначились.

За словами директора Соціологічної групи «Рейтинг» О. Антиповича, найбільша явка очікується на Донбасі і Заході. Найменша – на Сході України. Відповідно, найбільш мобілізовані наразі виборці Партії регіонів, КПУ, «Свободи» і «Фронту змін».

Майже половина опитаних очікують змін на краще в розвитку їх регіонів у результаті місцевих виборів, не очікують змін на краще 42 %. Якість очікування змін на пряму впливає на наміри взяти участь у виборах. Так, наприклад, серед тих респондентів, які однозначно очікують змін на краще в результаті місцевих виборів, 84 % точно мають намір взяти в них участь.

41 % опитаних очікують, що в результаті цих місцевих виборів суттєво оновиться депутатський корпус місцевих рад, хоча лише 10 % однозначно впевнені в цьому. Не очікують оновлення депутатського корпусу 42 % опитаних. 17 % – не визначились.

Лише 29 % опитаних очікують, що в результаті цих місцевих виборів місцеві депутати стануть більш підзвітні виборцям. Разом з тим вдвічі більше – 56 % не мають таких очікувань.

Соціологічна група «Рейтинг» звертає увагу на те, що прихильники Партії регіонів мають найкращі очікування від місцевих виборів-2010 по кожній з вищеперерахованих позицій, а виборці «Батьківщини» навпаки – мають одні з найгірших очікувань. Високі очікування від виборів мають також прихильники «Свободи» – близько половини з них очікують оновлення місцевих рад, а от виборці «Сильної України» навпаки – найменше в це вірять.

В регіональному розрізі найгірші очікування від виборів мають мешканці Сходу України, а найкращі – Донбасу.

Більше половини опитаних підтримують проведення місцевих виборів за

змішаною системою (не підтримують лише 20 %).

Разом з тим, інші законодавчі новації респонденти підтримують значно менше. Наприклад, лише 26 % підтримують норму закону, згідно з якою участь у виборах не мають права брати виборчі блоки, різні місцеві громадські організації та ініціативи (не підтримують норму 47 %). Лише 26 % опитаних підтримують законодавчу вимогу, згідно з якою кандидат на посаду міського голови повинен висуватися виключно від політичної партії (не підтримують 53 %).

Відповіді респондентів в даному питанні практично не відрізняються в залежності від регіонів та електоральних симпатій.

Серед ключових проблем, які необхідно вирішити, на думку опитаних, в регіонах слід виділити: безробіття (60 %), високі тарифи на комунальні послуги (53 %) та корупцію у місцевій владі (38 %).

Також людей турбує незадовільний стан охорони здоров'я (30 %), неякісний стан доріг (29 %), алкоголізм, наркоманія (26 %), закритість і недоступність влади для простих людей (20 %), відсутність доступного житла (20 %), проблеми з екологією (18 %), злочинність (14 %), неефективне використання землі (13 %). Із проблем ЖКГ неякісне водопостачання людей турбує вдвічі більше, ніж теплопостачання.

У регіональному розрізі проблеми безробіття найбільше актуальні серед мешканців Заходу, Центру і Півдня, високих комунальних тарифів – Донбасу і Сходу, проблема неналежного стану охорони здоров'я є однією з найбільш болючих для Донбасу, як і погана екологія. Корупція найбільше турбує мешканців Заходу і Сходу.

Відсутність нормальних доріг найбільше непокоїть мешканців Донбасу, Центру і Заходу. Проблема алкоголізму і наркоманії турбує передусім мешканців Центру і Півдня, злочинності – Сходу і Донбасу.

За словами О. Антиповича, більшість опитаних (59 %) при виборі міського або сільського голови шукатимуть кандидата, який має досвід господарника. Для 37 % опитаних важливим є здатність кандидата вирішити їхні конкретні соціальні питання, при цьому цей критерій втричі вагомий за здатність кандидата вирішити проблеми будинку респондента. Для 35 % важлива незаплямована репутація кандидата, для 32 % – відкритість і доступність кандидата для простих людей, для 28 % – політичний досвід кандидата. Партійна приналежність кандидата є вагомим критерієм вибору лише для 9 % опитаних, зміст передвиборчої програми кандидата – лише для 16 %.

Досвід роботи господарника найбільш вагомий при виборі кандидата на Заході і Півночі, здатність кандидата вирішувати конкретні соціальні питання виборця – на Донбасі, а також на Сході і Півдні, незаплямована репутація кандидата – в Центрі.

Директор Соціологічної групи «Рейтинг» повідомив, що, за результатами дослідження, майже 60 % опитаних українців очікують фальсифікацій на місцевих виборах 31 жовтня 2010 р., у т. ч. 31 % – очікують значних фальсифікацій, які

впливатимуть на результати виборів, 28 % – незначних фальсифікацій.

Найбільше стурбовані можливими фальсифікаціями на місцевих виборах мешканці Півночі і Заходу України. Відповідно, це виборці «Свободи», «Батьківщини» та «Фронту змін».

Найменше очікують фальсифікацій на Донбасі – відповідно, це виборці Партії регіонів.

Серед тих респондентів, які очікують значних фальсифікацій на місцевих виборах, майже половина думає, що вони будуть на користь Партії регіонів, 9 % – на користь «Батьківщини». Разом з тим 27 % опитаних вважають, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Серед респондентів, які очікують незначних фальсифікацій, на Партію регіонів вказують вже менше – 30 %, а на «Батьківщину» – навпаки більше, 17 %. Чверть опитаних у цій групі думає, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Більше половини опитаних на Заході, в Центрі і Півночі України і які одночасно вважають, що на виборах будуть фальсифікації, вказують на Партію регіонів, майже кожен десятий – на «Батьківщину».

Так вважають близько 80 % виборців «Свободи» і «Батьківщини», 63 % – «Фронту змін», половина – «Сильної України» і третина КПУ.

Близько половини виборців Партії регіонів також вважають, що на цих місцевих виборах будуть фальсифікації, у т. ч. 13 % – значні. Ці респонденти не звинувачують жодну конкретну партію – дві третини з них говорять, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Вже згадані настрої мають очевидний вплив на відповіді стосовно питання загальних очікувань щодо результатів виборів. Так, 54 % опитаних думають, що в результаті місцевих виборів 2010 р. підсилить свої позиції більше Президент, і лише 16 % – думають, що опозиція. Ще 31 % не змогли визначитися з цього приводу.

Разом з тим, 32 % вважає, що для країни буде краще, якщо в результаті місцевих виборів 2010 р. підсилить свої позиції більше Президент і 31 % вважає, що буде краще, якщо підсилить свої позиції опозиція. 37 % респондентів не змогли дати відповідь на це питання, повідомив О. Антипович.

Найбільше вболівають за підсилення позицій Президента в результаті цих виборів мешканці Півдня. Дещо менше – на Донбасі і Сході – тут майже половина респондентів не змогла визначитися, що ж для країни буде краще.

За підсилення позицій опозиції найбільше вболівають на Заході, Півночі і в Центрі України.

Переважає більшість виборців Партії регіонів (понад 70 %) вважає, що позиції підсилить більше саме Президент і що це дійсно буде краще для країни. А от серед виборців «Батьківщини» лише 40 % впевнені у перемозі опозиції. Решта опозиційних партій почуваються ще більш невпевнено.

У цікавій ситуації опинилися виборці «Сильної України» – третина з них

вважає, що краще для країни буде, якщо у результаті місцевих виборів позиції підсилить глава держави, а чверть – навпаки, за підсилення опозиції. Ця суперечливість легко пояснюється регіональною специфікою – на Сході і Півдні виборці «Сильної України» відносять партію більше до влади, а на Заході – до опозиції.

Голова Комітету виборців України О. Черненко, говорячи про настрої представників електорату різних політичних сил, відзначив, що Партія регіонів поки що тримає своїх прихильників. У опозиції, особливо у «Батьківщині», фактор поразки на президентських виборах відчувається серед електорату. «Тобто – зневіра, апатія, не віра у перемогу своїх же представників», – пояснив О. Черненко.

Відповідаючи на запитання журналістів стосовно процесу формування територіальних виборчих комісій, Голова Комітету виборців України, відзначив наявний дисбаланс політичних сил в комісіях. Проте, з формальної точки зору – все за законом. «Існують великі побоювання щодо професійності більшості членів комісії, але, загалом, я думаю, що комісії справляться», – підкреслив насамкінець О. Черненко.

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин 29 вересня взяв участь у Тридцять п'ятому засіданні Комітету ПАЧЕС з економічних, торговельних, технологічних і екологічних питань.

У своєму зверненні до учасників засідання В. Литвин заявив, що сьогодні Україна набула визначеності у політичній ситуації: «У нас є чітке порозуміння і співпраця по лінії Президент – парламент – виконавча влада (тобто Кабінет Міністрів)». Це, на його переконання, сприяє нормалізації стосунків із сусідами, насамперед, із Російською Федерацією, «які мали більш холодний вимір».

При цьому керівник парламенту зазначив, що кожна країна «переслідує свій практичний інтерес». «Але, водночас, ми не можемо постійно питання співпраці зводити до розмов про вічну братську дружбу, – сказав він. – У кожної країни є свої інтереси, але має діяти розум і відповідальність. Зрозуміло, що ми враховуємо і ментальність, і історію, і традиції, які склалися, і в сукупності визначаємо нашу політику».

За його словами, Україна веде активний діалог із Європейським Союзом, зокрема, «ведеться робота над трьома документами: угодою про політичну асоціацію, угодою про зону вільної торгівлі і планом дій (так звана «дорожня карта») щодо безвізового режиму». Головне, на думку Голови Верховної Ради

України – це не діяти за принципами «вийти за будь-яких умов на будь-які документи». «Для нас важливо – не швидкість, а якість. Ми стоїмо на тому, що у всіх документах має бути визначеність – європейська перспектива, – наголосив він. – Для цього нам потрібно проробити величезну домашню роботу, чим ми зараз і займаємось» (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 29.09*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин у середу вручив відзнаки Верховної Ради кращим з освітян. Напередодні професійного свята, Дня учителя, за особливі успіхи у здійсненні навчання і виховання учнів, вихованців, слухачів педагога загальноосвітніх, професійно-технічних, дошкільних та позашкільних навчальних закладів отримали щорічну премію Верховної Ради України та відзнаки.

Керівник парламенту висловився за «здоровий консерватизм у освітній сфері», додавши, що «освіта у наш час повинна бути тривалою, адже досягнути увесь матеріал лише за шкільні роки – неможливо». До того ж, треба «схоплювати нові тенденції, бо світ змінюється, а ми постійно йдемо навздогінці», – сказав він (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 29.09*).

***

У Верховній Раді України відбулося Тридцять п'яте засідання Комітету Парламентської Асамблеї Чорноморського Економічного Співробітництва (ПАЧЕС) з економічних, торговельних, технологічних та екологічних питань.

У заході взяли участь народні депутати України, представники національних делегацій Armenii, Болгарії, Грузії, Греції, Румунії, Росії, Турції.

Під час засідання затверджено протокол 34 засідання Комітету ПАЧЕС з економічних, торговельних, технологічних та екологічних питань, яке відбулося у березні 2010 р. в Кишиневі, обговорено питання щодо стану екологічного середовища морів у Чорноморському регіоні, пошуково-рятувальних заходів і боротьби проти нафтових розливів і забруднення Чорного моря, охорони оточуючого середовища та екологічного стану Чорного моря, розглянуто Рекомендації 117/2010 «Стан морського середовища у Чорноморському регіоні».

На засіданні також було розглянуто проект Рекомендацій 117/2010 «Стан морського середовища у Чорноморському регіоні», у яких ПАЧЕС рекомендує парламентам і урядам держав-членів ЧЕС: удосконалювати систему екологічного моніторингу, необхідного для регіональної оцінки стану морського середовища, а також для визначення подальших дій і заходів з метою оновлення морської екології від збитків та оцінки ризиків; інтегрувати проблеми морської екології у стратегію економічного сектору відповідно до принципів сталого розвитку та задіяти економічні і фінансові інструменти для стимулювання захисту морської

екології; співпрацювати у справі комплексного керування басейнами річок, беручи до уваги той факт, що здорова екологічна ситуація морських вод тісно пов'язана із запобіганням і скороченням забруднення річних басейнів і річок, що впадають у моря.

Окрім того, Асамблея рекомендує парламентам і урядам держав-членів ЧЕС удосконалювати систему обробки небезпечних відходів, утилізації промислових відходів і трансграничного переміщення відходів; сприяти застосуванню інноваційних, екологічно сприятливих і ресурсозберігаючих технологій у морській екології; обмінюватися регулярно інформацією у галузі законодавства щодо захисту морського середовища і досягненнями у захисті морської екології відповідно до міжнародних стандартів і угод; забезпечувати дію національних законів і положень, включно із міжнародними угодами, що є складовою частиною національного законодавства тощо (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 29.09*).

***

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко направив звернення до Прем'єр-міністра М. Азарова, в якому акцентував увагу на необхідність вирішення проблеми нелегального витоку українських капіталів через республіку Кіпр.

М. Томенко нагадав, що, згідно з положеннями чинної на даний час Угоди між урядом Союзу Радянських Соціалістичних Республік і урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування доходів та майна, від оподаткування звільнюються будь-які доходи, які перераховуються з однієї країни в іншу, за винятком деяких випадків оподаткування фізичних осіб та доходів постійних представництв. «Не секрет, що це створює для крупного бізнесу сприятливі можливості цілком легально, без будь-якого оподаткування, виводити за кордон значні суми коштів, а також реалізувати різноманітні схеми мінімізації податкових зобов'язань», – зазначив М. Томенко.

«Вже не вперше уряд України декларує необхідність реалізації гасла «багаті повинні поділитися з бідними», – наголосив він та зазначив, що, на його думку, це, зокрема, має передбачати повноцінне стягнення визначених Законом податків не лише з малого та середнього, а передовсім із великого бізнесу. «Водночас, чинна угода з урядом Республіки Кіпр фактично легалізує можливості ухилення від оподаткування та виводу за кордон коштів українських підприємств», – додав віце-спікер.

Заступник Голови Верховної Ради М. Томенко попросив Прем'єр-міністра М. Азарова ініціювати якнайшвидше внесення до Верховної Ради України урядового законопроекту щодо денонсації зазначеної угоди (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 29.09*).

***

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності рекомендує парламенту прийняти у другому читанні проект закону про внесення змін до Закону «Про цінні папери та фондовий ринок» (щодо створення умов для уникнення «технічних» дефолтів за облігаціями).

Зокрема, законопроектом (реєстр. №5157) пропонується доповнити ст. 8 Закону «Про цінні папери та фондовий ринок», якою регулюється правова категорія облігацій підприємств, нормами щодо надання можливості емітенту облігацій підприємств продовжити строки обігу та погашення таких цінних паперів.

Право на вчинення вказаних дій, згідно з положеннями проекту, виникатиме в емітента у випадках викупу ним усього відповідного випуску (серії) облігацій або згоди на продовження таких строків усіх власників відповідного випуску (серії) облігацій. При цьому, тривалість згаданого продовження строків обігу не зможе перевищувати тривалості періоду, визначеного умовами розміщення облігацій, та заборонятиметься повторне продовження. Детальний порядок наведеного механізму, як запропоновано зазначеним законопроектом, буде встановлюватись Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Крім того, проектом вносяться відповідні зміни до ст. 30 чинного закону, які дозволять змінювати проспект емісії облігацій підприємств після їх розміщення у випадку прийняття емітентом рішення щодо продовження обігу та погашення цих облігацій.

Відповідно до прогнозів експертів, даний проект закону дозволить врегулювати складну ситуацію на фондовому ринку та створити умови для більш ефективного функціонування інституційних інвесторів в умовах нестабільності фінансових ринків, що зумовлює його всебічну підтримку всіма учасниками інвестиційних галузей ***(Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 29.09).***

***

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про регулювання та управління викидами та абсорбцією поглиначами парникових газів.

За законопроектом (реєстр. №4750), внесеним народним депутатом В. Скубенком та допрацьованим членами Комітету, пропонується: визначити правові, економічні та організаційні основи запобігання і пом'якшення наслідків зміни клімату; створити національну систему оцінки та контролю викидів та абсорбції парникових газів; запровадити економічні механізми стимулювання скорочення викидів парникових газів й здійснення інвестицій, спрямованих на підвищення екологічної ефективності економіки; забезпечити перехід України до використання новітніх технологій шляхом впровадження економічних механізмів

Київського протоколу тощо.

Законопроектом, зокрема, передбачається створення Національної бази даних про викиди парникових газів, Національного електронного реєстру викидів та абсорбції парникових газів, Національного реєстру прав на викиди парникових газів.

Проект містить положення про основи функціонування ринку викидів парникових газів, ним передбачено також економічні механізми стимулювання скорочення викидів парникових газів.

Комітет вважає, що прийняття проекту має забезпечити створення цілісної системи скорочення викидів парникових газів, буде сприяти впровадженню механізмів Київського протоколу, поліпшенню інвестиційного клімату в державі, залученню інвестицій для впровадження екологічно чистих технологій тощо (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 29.09*).

***

Актуальні проблеми вдосконалення та уніфікації термінології Кримінального кодексу України обговорювалися під час слухань у Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

У заході взяли участь народні депутати, представники Генеральної прокуратури, міністерств та відомств, науково-навчальних закладів та установ.

Під час дискусії більшість промовців наголошували на доцільності введення у структуру Кримінального кодексу «термінологічного» розділу.

Учасники слухань пропонували нові способи визначення понять в описових диспозиціях статей Особливої частини Кримінального кодексу, а також висловлювались за необхідність встановлення меж запозичення у кримінальне право визначень під час тлумачення кримінально-правових понять, розв'язання проблем визначень кримінально-правових понять у Постановах Пленуму Верховного Суду України.

Учасники слухань визнали актуальною необхідність проведення наукової розробки проблематики вдосконалення термінології кримінального законодавства України та пропонують створити робочу групу з питань вдосконалення та уніфікації термінології Кримінального кодексу із залученням до роботи у ній науковців, фахівців провідних науково-дослідних та навчальних установ, а також лінгвістів, які займаються проблемами правничої термінології (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 29.09*).

***

Питання подальшого розвитку туристичної галузі було обговорено під час засідання «круглого столу» на тему: «Стратегія розвитку туризму в сучасних умовах – аналіз виконаного, бачення майбутнього», організованого Комітетом з питань сім'ї, молодіжної політики, фізичної культури, спорту та туризму.

Зокрема, на засіданні обговорювалися питання виконання Державної програми розвитку туризму на 2002-2010 рр., а також напрями подальшої співпраці органів законодавчої та виконавчої влади з професійними та громадськими організаціями.

Учасники засідання відзначили, що Державна програма розвитку туризму на 2002-2010 рр. виконана лише частково через відсутність бюджетного фінансування, і запропонували для забезпечення стійкого розвитку сфери туризму і курортів у наступні роки розробити не галузеву програму, а Загальнонаціональну комплексну програму, яка має розглядатися та затверджуватися Верховною Радою України.

Голова підкомітету з питань туризму Є. Суслов запропонував учасникам засідання за результатами обговорення підготувати конструктивні та конкретні пропозиції щодо стимулювання розвитку сфери туризму і курортів та ініціювати проведення парламентських слухань з актуальної проблематики розвитку профільної сфери (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 29.09*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович провів зустріч зі співдоповідачем Комітету Парламентської Асамблеї Ради Європи з питань моніторингу М. Репс.

Президент поінформував співрозмовницю про хід реформ в Україні. Глава держави зокрема відзначив, що вже реалізується судова реформа – прийняті та набули чинності необхідні закони, зокрема “Про судоустрій та статус суддів”.

Сьогодні у центрі уваги влади перебуває також питання реформування кримінальної юстиції, зазначив Президент. У цьому контексті він нагадав про підписаний нещодавно Указ щодо створення відповідної робочої групи, яка розпочне діяти ближчим часом.

На завершальній стадії – підготовка пакету антикорупційних законів, також зазначив глава держави. “Посилення боротьби з корупцією – також одна з наших головних цілей. Ми цією роботою займаємося за активної участі фахівців групи держав Ради Європи, з використанням їхнього досвіду”, – зауважив В. Янукович.

Особливої уваги під час зустрічі було приділено питанню забезпечення в Україні свободи слова. У цьому зв’язку Президент відзначив важливість рішення щодо створення в нашій державі громадського телебачення.

В. Янукович та М. Репс окремо обговорили тему підготовки та проведення в Україні цьогорічних місцевих виборів.

Співдоповідач моніторингового комітету ПАРЄ, дякуючи за зустріч, сказала: “Ми дуже хочемо, щоб ви дивилися на нас, як на людей, налаштованих

допомагати вам в усьому, чим тільки можна” *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)). – 2010. – 29.09).*

***

Принцип верховенства права має дотримуватися у нашій державі неухильно. Про це глава держави заявив в інтерв'ю журналістам у Донецьку, відповідаючи на запитання стосовно своєї можливої реакції у разі рішення Конституційного Суду щодо скасування політичної реформи 2004 р.

«Я як Президент, Кабінет Міністрів, Верховна Рада – ми повинні виконати будь-яке рішення Конституційного Суду. По-іншому не може бути у правовій державі», – переконаний Президент. За словами В. Януковича, принцип верховенства права є фундаментом для будь-якої країни, що розвивається на демократичних засадах.

Президент також зазначив, що у своїй діяльності все робитиме для того, щоб принцип верховенства права неухильно дотримувався. «Тому будь-яке питання, якщо є рішення суду, і це остаточний вердикт – не може не виконуватися. Я як Президент, гарант Конституції завжди цього дотримуватимусь» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2010. – 29.09).*

***

Президент України В. Янукович взяв участь у церемонії вшанування пам'яті жертв Бабиного Яру в Національному історико-меморіальному заповіднику “Бабин Яр”.

На церемонії також були присутні Голова Верховної Ради В. Литвин, Прем'єр-міністр М. Азаров, заступник Глави Адміністрації Президента України Г. Герман, секретар РНБОУ Р. Богатирьова та інші.

Глава держави поклав квіти до пам'ятника жертвам Бабиного Яру.

Учасники церемонії вшанували пам'ять загиблих хвилиною мовчання *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2010. – 29.09).*

***

Президент України В. Янукович ознайомився з ходом будівництва термінального комплексу міжнародного аеропорту міста Донецька.

Глава держави оглянув безпосередньо будівництво, ознайомився з генеральним планом розбудови території аеропорту та розвитку інфраструктури.

Як запевнив Президента голова Донецької обласної державної адміністрації А. Близнюк, «роботи йдуть за графіком». За його словами, на сьогодні злітно-посадкова смуга нового термінального комплексу практично готова. До жовтня буде завершено спорудження руліжної доріжки, вже готові всі інженерні споруди.

Як доповів Президентіві голова ОДА, термінал буде повністю готовий у вересні 2011 р. За його словами, новий комплекс буде спроможний приймати 2,5 тис. пасажирів на годину (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 29.09).*

***

30 вересня Прем'єр-міністр України М. Азаров перебуває з офіційним візитом у Республіці Польща.

Програмою візиту передбачається проведення засідання Комітету у справах підготовки до Євро-2012 під головуванням Прем'єр-міністра України М. Азарова та Голови Ради Міністрів Республіки Польща Д. Туска, за підсумками якого буде підписано ряд двосторонніх документів.

Також планується, що М. Азаров проведе зустрічі з Головою Ради Міністрів Республіки Польща, Президентом Республіки Польща та Віце-маршалком Сейму Республіки Польща (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2010. – 29.09).*

***

Уряд зацікавлений у проведенні вільної, демократичної і прозорої виборчої кампанії до місцевих органів влади. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час зустрічі зі співдоповідачем моніторингового комітету ПАРС М. Репс.

М. Азаров наголосив, що уряд не бере участі в кампанії, лише забезпечує її фінансування і технічний бік. Проте М. Азаров як голова Партії регіонів запросив спостерігачів від усіх міжнародних організацій, в тому числі і від Парламентської Асамблеї Ради Європи, оцінити об'єктивність проведення виборчої кампанії до місцевих органів влади.

М. Репс підкреслила, що наступним етапом співпраці між Україною і ПАРС стане підготовка повного доповіді про ситуацію в Україні з метою якнайшвидшого зняття моніторингу ПАРС з нашої країни. «Говорячи про зняття моніторингу – змінити необхідно не тільки закони та Конституцію і Ви, як Прем'єр-міністр, знаєте, що зараз мова йде про більш складні процеси – зміну ментальності людей. Говорячи про судову владу, прокуратуру – вони повинні почати працювати зовсім по-іншому, ніж вони звикли», – підкреслила вона (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2010. – 29.09).*

***

Завершено передпроектний етап будівництва високовольтної лінії електропередач 750 кіловольт від Рівненської АЕС до підстанції «Київська» із заходами на Хмельницьку АЕС і Чорнобильську АЕС, що фінансується за участі ЄБРР. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

Глава уряду наголосив, що даний стратегічний проект є наймасштабнішим з часів незалежності. М. Азаров підкреслив, що загальна довжина ліній електропередач становить 500 км.: «Ця лінія електропередачі дозволить подати в енергосистему від нового блоку Рівненської АЕС додатково 1000 МВт». Завдяки

цьому, за словами глави уряду, наприклад, Київ, який вичерпав резерви потужності, тепер впевнено може закладати до генерального плану розвитку столиці і столичного регіону сміливі проектні рішення.

М. Азаров заявив, що реалізація даного проекту дасть змогу гарантовано забезпечувати електроенергією інші масштабні проекти розвитку. Крім того, суттєво підвищиться надійність, стабільність роботи всієї енергосистеми України (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2010. – 29.09).

***

Уряд планує ухвалити низку середньострокових державних програм, спрямованих на забезпечення екологічної безпеки, розвиток відновлювальних джерел енергії, профілактики правопорушень. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

Зокрема, за словами Прем'єр-міністра, з метою забезпечення екологічної безпеки уряд розгляне проект Державної цільової програми утилізації компонентів рідкого ракетного палива на 2010–2014 рр.

Крім того, як відзначив М. Азаров, уряд внесе зміни до Комплексної програми будівництва вітрових електростанцій, що є стратегічним напрямком державної політики з підвищення енергетичної безпеки та покращення екології в Україні.

Також уряд планує ухвалити проект Концепції Державної програми профілактики правопорушень на період до 2015 р., спрямованої на усунення причин, що породжують правопорушення в різних сферах суспільного життя (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2010. – 29.09).

***

Уряд планує внести зміни до переліку функцій, які виконує Державна іпотечна установа. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

«Ми повертаємо Державній іпотечній установі її основну функцію – рефінансування первинних іпотечних кредиторів. Інші непрофільні функції, які фактично привели до погіршення показників її діяльності, будуть скасовані», – наголосив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2010. – 29.09).

***

Віце-прем'єр-міністр України Б. Колесніков під час робочої поїздки до Польщі взяв участь у пленарному засіданні українсько-польської Міжурядової Комісії з питань економічного співробітництва. «Україна та Польща є важливими партнерами в економічній галузі як держави-сусіди», – наголосив віце-прем'єр-міністр, виступаючи перед учасниками засідання.

Б. Колесніков поінформував польську сторону про загальноекономічну ситуацію в Україні, відзначивши досягнення урядом фінансової стабілізації.

Віце-прем'єр-міністр розповів і про заходи, які здійснює уряд України для збільшення інвестиційної привабливості нашої держави. Так, Б. Колесніков повідомив представникам Польщі про розроблений урядом проект Податкового кодексу, який передбачає значне зменшення рівня оподаткування та створення привабливих умов для підприємницької діяльності. Після закінчення засідання Б. Колесніков відвідав будівництво Варшавського стадіону, який готується до чемпіонату Європи з футболу 2012 р. (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 29.09).

***

«У цьому році в Україні склався найбільш сприятливий інвестиційний клімат за роки незалежності», – заявив перший віце-прем'єр А. Ключев в Донецьку, виступаючи на III Міжнародному інвестиційному саміті «Державно-приватне партнерство в контексті нової економічної політики України».

За його словами, в Україні з'явився шанс вийти з розряду країн з низьким рівнем економіки. «Зараз як єдиний механізм працює в нашій державі президентська вертикаль, Кабінет Міністрів і Верховна Рада. У нас є величезний шанс нарешті вивести нашу країну на рівень економічно розвинених країн», – заявив А. Ключев.

За словами першого віце-прем'єр-міністра України, одним з інструментів залучення інвестора і є новий закон про державно-приватне партнерство.

Будь-який інвестор розуміє, якщо його партнером є держава, то, природно, у нього з'являється додаткова впевненість в успіху спільних проектів, заявив А. Ключев. Він назвав основні форми можливої співпраці з інвестором: державні контракти, орендні відносини, фінансовий лізинг, створення державно-приватних підприємств, угоди про розподіл продукції, співфінансування інвестпроектів, концесійні угоди.

За словами першого віце-прем'єр-міністра України, як інструмент реалізації державної інвестиційної політики створено Державне агентство з інвестицій та розвитку і Державне агентство з управління національними проектами. Перший віце-прем'єр-міністр також заявив, що в проекті Податкового Кодексу передбачені механізми, які дозволять значно поліпшити інвестиційний клімат в Україні.

Саміт проходитиме 29 і 30 вересня. У його роботі беруть участь більше тисячі представників державної влади, органів місцевого самоврядування, бізнесу, науки та освіти з 13 країн (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 29.09).

***

Міністр палива та енергетики Ю. Бойко каже, що уряд може купувати газ не тільки в російського «Газпрому», а й у інших компаній.

«Ми можемо купувати газ не лише в «Газпрому», а у того, хто запропонує кращу ціну. Теоретично», – сказав Ю. Бойко в інтерв'ю виданню «Урядовий

кур'єр».

За його словами, «практично, сьогодні немає інших пропозицій, ніж ті, які Україна отримала від російського постачальника».

«Але сподіваюся, що всі ці процеси інтеграції у європейську енергетичну спільноту, дадуть можливість лібералізувати газовий ринок, у тому числі, з альтернативного газопостачання», – продовжив Ю. Бойко.

Чиновник підкреслив, що процеси інтеграції у європейську енергетичну спільноту, дають можливість лібералізувати газовий ринок, у тому числі, в частині альтернативного газопостачання.

«Якщо європейська компанія запропонує ціни нижче ніж вони сьогодні є, то ми залюбки їх прийемо. І вона буде постачати газ і електричну енергію», – додав Ю. Бойко (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2010. – 29.09).

***

Регіони України і Росії краще розуміють один одного. Про це повідомив міністр регіонального розвитку та будівництва України В. Яцуба у своєму виступі під час пленарного засідання Уральського форуму російсько-українського співробітництва.

За словами В. Яцуби, «у взаєминах наших країн останнім часом помітні позитивні зміни. Багато в чому це заслуга Президентів Росії та України. Один із ключових напрямків нашої співпраці – децентралізація торговельно-економічних відносин між регіонами, які краще «розуміють» один одного».

Міністр регіонального розвитку та будівництва України підкреслив, що саме на регіональному рівні формується система промислової кооперації, успішно діють інструменти залучення інвестицій. Українська сторона запропонувала створювати мережу так званих українсько-російських єврорегіонів, що дозволить пов'язати інтереси влади, бізнесу та громадських організацій. Очільник Мінрегіонбуду запропонував розвивати міжрегіональну кооперацію, реалізовувати спільну політику із залучення інвестицій, розширювати співпрацю в гуманітарній сфері, зокрема, обмінюватись делегаціями, проводити дні культури в регіонах (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2010. – 29.09).

ПОЛІТИКА

Дострокові вибори парламенту можуть відбутися вже навесні 2011 р. Таку думку озвучив лідер партії «Громадянська позиція» А. Гриценко, повідомляє його прес-служба.

«Конституційний Суд винесе таке рішення з питання політреформи 2004 р., після якого не потрібно буде голосувати у парламенті ні 226, ні 300 голосами, аби повернути Януковичу повноваження Кучми», – заявив він.

Політик переконаний, скасування політреформи 2004 р. для В. Януковича вже на 100 % вирішене питання, залишилося лише правильно сформулювати рішення, яке прийме Конституційний Суд.

Також, за словами депутата, у команді глави держави обговорюється ідея проведення референдуму, можливо, навіть 31 жовтня, на якому буде поставлене запитання: чи підтримуєте ви ідею одночасного проведення виборів президента і парламенту.

«Народу розкажуть, як це економить ресурси, синхронізує владу тощо. Люди, очевидно, скажуть «так», – заявив А. Гриценко.

«Після цього спікер Литвин та лідери фракцій начебто з огидою підкоряться волі народу, і будуть працювати до 2015 р., щоб не обмежувати термін перебування на посаді Януковича. За таке рішення, без сумніву, знайдеться понад 400 голосів у ВР. Однак мого голосу серед них не буде», – уточнив він (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2010. – 29.09).

***

Голова Центральної виборчої комісії В. Шаповал не бачить підстав для заміни складу комісії. Про це він заявив 29 вересня, коментуючи вимоги БЮТ змінити склад ЦВК.

В. Шаповал нагадав, що відповідно до закону про ЦВК, Президент пропонує кандидатури на посади членів ЦВК з урахуванням пропозицій парламентських фракцій.

«Але там не вказано, що це відбувається з кожним новим скликанням», – підкреслив він. В. Шаповал наголосив, що, згідно із законом, члени ЦВК призначаються на 7 років, а «склад парламенту за 7 років може змінитися 10 разів».

Він також зазначив, що заява БЮТ є «нормальною політичною реакцією», оскільки в ході місцевих виборів «йде політична боротьба» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 29.09).

***

Людина, яка відбуває тюремне покарання, не може балотуватися в депутати. Про це заявив глава Комітету виборців України О. Черненко, коментуючи інформацію про те, що екс-прем'єр П. Лазаренко очолив список кандидатів у депутати Дніпропетровської обласної ради від партії «Громада».

За його словами, закон не уточнює, у в'язниці якої країни людина відбуває покарання (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 30.09).

***

Віце-прем'єр С. Тігішко очолив список «Сильної України» в Дніпропетровську облраду.

Рішення було прийнято на конференції Дніпропетровської обласної організації

«Сильної України», повідомляє прес-служба партії.

За висунення С. Тігіпка проголосували всі 139 делегатів, присутніх у залі.

«Дніпропетровська область підтримала мене під час президентської кампанії. Упевнений, що і зараз тут у нас буде один з кращих результатів», – сказав він (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 29.09).

***

Ю. Тимошенко відмовилася очолити список кандидатів «Батьківщини» до Львівської облради. Про це на вона заявила на прес-конференції у Львові.

Ю. Тимошенко вважає, що на вибори кандидатів повинен вести лідер Львівської облорганізації «Батьківщини». Як відомо, лідером Львівської облорганізації партії є перший заступник глави Львівської облради Р. Ілик (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 29.09).

ЕКОНОМІКА

Заступник голови правління «Газпрома» О. Медведєв повідомив, що Україна веде переговори про можливість коригування обсягів поставок російського газу. Він підкреслив, що ця можливість передбачена умовами угоди про постачання газу.

За словами джерела в «Газпромі», у серпні сторони домовилися, що 2011 р. Україна закупить 41 млрд замість 55 млрд куб. м газу, передбачених договором.

А в цьому році, за даними джерела, України купить 33–35 млрд замість 27 млрд куб. м, які планував придбати уряд Ю. Тимошенко.

Як заявляють у Мінпаливенерго, необхідність скорочення обсягів поставок газу пов'язана з тим, що в Україні накопичено рекордні запаси палива в підземних газосховищах – 27 млрд куб. м при необхідних для проходження опалювального сезону 20–22 млрд куб. м (*Економічна правда (http://www.epravda.com.ua)*. – 2010. – 30.09).

***

Резких колибаний цен на продукты питания в Украине в ближайшее время ожидать не стоит. Так, в 2010 г. продовольствие может подорожать не более чем на 15 %. Такое мнение высказал президент Украинской аграрной конфедерации (УАК) Л. Козаченко, открывая сельскохозяйственную выставку «Animal Farming Ukraine 2010».

«В Украине резких колебаний цен на продовольствие не будет – в пределах 10-15 % максимум, – заявил президент УАК. – Это (подорожание. – Ред.) происходит либо из-за ажиотажа, или в ногу с мировыми тенденциями».

При этом руководитель УАК добавил, что на подорожание мяса и молока

нужно реагировать спокойно. «Украине нужно внедрять прагматическую аграрную политику, чтобы использовать свой аграрный потенциал и не пострадать от мировых проблем», – отметил Л. Козаченко.

«Раздувание неоправданного ажиотажа должно караться государством. Чтобы население не испытывало этого подорожания, нужно ввести интервенции, а также целевую адресную помощь для малообеспеченного населения», – подчеркнул президент УАК (*Четверта влада (4vlada.net)*). – 2010. – 30.09).

***

29 сентября торги на межбанковском валютном рынке закрылись ростом курса евро по отношению к гривне. Как сообщает ИнтерБизнесКонсалтинг, торги по европейской валюте закрылись котировками 10,798–10,81 грн за евро. Кроме того, торги по доллару закрылись в диапазоне 7,9375–7,9445 грн за долл. В свою очередь котировки по рублю составили 0,2611–14 грн за рубль.

На международном валютном рынке цены на валютную пару евро-доллар изменялись в диапазоне 1,35701,3635 долл. за евро.

Напомним, что 28 сентября торги на межбанке закрылись в диапазоне 7,9415–7,949 грн за доллар, 10,709–10,7215 грн за евро (*Версии.com (www.versii.com)*). – 2010. – 29.09).

***

Цьогорічний десятимілярдний план надходжень від приватизації навряд чи може бути виконаний лише через продаж «Укртелекому». Таку думку висловив головний редактор журналу «Експерт» А. Блінов в інтерв'ю Deutsche Welle.

Він нагадав, що, компанія за перше півріччя 2010 р. зазнала збитків і не є привабливою для покупців. Тяжкий вихід світової економіки з економічної кризи також не сприяє активності інвесторів.

З цієї ж причини А. Блінов вважає завищеною названу головою Фонду держмайна ціну продажу українського монополіста зв'язку.

Як повідомлялося, раніше Кабінет Міністрів заявив про намір продати на аукціоні 92,79 % акцій «Укртелекому».

За словами Прем'єр-міністра М. Азарова, державне телекомунікаційне підприємство мають продати до кінця 2010 р.

А голова Фонду держмайна О. Рябченко повідомив, що вважатиме вдалим продаж компанії за 12 млрд грн (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 29.09).

***

Призначення голів правлінь і головних бухгалтерів банків із 1 жовтня 2010 р. повинні бути узгоджені з комісією Національного банку України (НБУ) з питань нагляду та регулювання діяльності банків. Про це йдеться в листі

регулятора № 41-117/4586-16711 від 29 вересня.

«Рішення щодо узгодження кандидатів на посади голови правління і головного бухгалтера банку по всіх банках України ухвалюється комісією Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків», – йдеться в документі.

На сьогоднішній день Комісія НБУ узгоджує кандидатури на керівні посади в банках 1 і 2 групи, а також банках Київської області. Керівництво банків 3-4 групи затверджують територіальні управління Нацбанку.

Регулятор нагадує, що згідно з чинним законодавством, голова правління й головний бухгалтер банку вступають на посаду після надання відповідної письмової згоди Національним банком й повинні обов'язково мати попередній досвід керівної роботи в банках (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 30.09*).

***

Російське ВАТ «Об'єднана авіабудівна корпорація» (ОАК) у 2011-2012 рр. може вкласти в програму виробництва регіонального літака Ан-148 ще 231,88 млн дол. Про це йдеться у презентації російської корпорації «Іркут».

Згідно з документом, станом на 1 червня 2010 р. вже було вкладено 360,5 млн дол., таким чином, з новими вливаннями, загальна вартість програми може скласти 592,4 млн дол. ОАК буде повністю фінансувати програму, тим самим корпорація бере на себе всі ризики.

«Іркут» планує в період з 2010 р. по 2028 р. завоювати 10 % всього ринку літаків місткістю 61-99 крісел і поставити 390 літаків.

«Так, держзамовникам в РФ планується поставити в цей період 40 літаків, комерційні поставки РФ і СНД – 130, в країни Латинської Америки, Африки і Південно-Східної Азії – 120, в Індію – 40 і в «країни-ізгої» – 60 літаків», – сказано в презентації.

При завоюванні ринку перші 50 літаків будуть продаватися за ціною 22-23 млн. доларів за літак, а при утриманні ринку вартість лайнера буде становити 23-24 млн дол.

Ан-148 – близькомагістральний пасажирський літак. Максимальна дальність польоту – 5 тис. км, літак розрахований на перевезення від 70 до 90 осіб. Він випускається в Україні і на російському «Воронезькому акціонерному літакобудівному товаристві» (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 29.09*).

***

Індекс інвестиційної привабливості України в третьому кварталі 2010 р. знизився з 3,25 до 3,2 у порівнянні з другим кварталом 2010 р.

«Те, що він знизився означає, що інвестори очікують реальних кроків від влади», – сказала виконавчий директор Європейської бізнес асоціації (ЄБА)

А. Дерев'янку. За її словами, «те, що він скотився на декілька сотих не є тривожним сигналом. Це досить таки непоганий результат».

«Цей результат вищий в порівнянні з 3 кварталом 2008 р.», – повідомила А. Дерев'янку.

Експерт додала, що індекс інвестиційної привабливості України корисний, тому, що вимірює настрої інвесторів, «саме тих інвесторів, які працюють в Україні».

У рішенні семи основних питань, у контексті взаємодії бізнесу і влади, покращилася ситуація лише з поверненням ПДВ.

«Інші показники – боротьба з корупцією, реформування судової системи, земельна реформа, валютне регулювання, спрощення митних процедур та технічних бар'єрів у торгівлі – залишилися протягом останнього кварталу без змін», – продовжила А. Дерев'янку.

Інвестори сподіваються на реальні кроки щодо втілення в життя реформ (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 29.09*).